

Strašne poplave.

STRAHOVITE POPLAVE NA ŠTAJERSKEM.

Povodnji ne bo letos ne konca ne kraja. Komaj si ljudje nekoliko opomorejo od prvega strahu, že pride zopet naliv, reke prestopijo bregove in nova povodenj uničuje še to, čemur je zadnja prizanesla.

Silni naliv, ki je trajal od pretekle sobote zvečer do ponedeljka zjutraj, je povzročil skoro po vseh okrajih Štajerske in v velikem delu Kranjske veliko povodenj, ki je ponekod nastopila naravnost katastrofalno. Reke in potoki so tako narastli, kot tega ljudje še ne pomnijo. Zemlja je premočena ter ne more več vode vsrkavati, zato je vsa padavina ostala na površju.

Celje pod vodo.

Najstrašnejše je poplava divjala v Celju in okolici. Take povodnji, kakor je prihrula v nedeljo zvečer, Celjani še ne pomnijo. Vode so neznansko hitro narasle, tako da je bila cela okolica že nekako ob 11. uri zvečer pod vodo. Višek je dosegla poplava v ponedeljek zjutraj ob 5. uri, ko je voda dosegla višino kapucinskega mostu in preplavila brv pred okroglim sodiščem. Celje je bilo pod vodo, posebno proti Gaberju in na Ljubljanski cesti. Vodomer je kazal na višku 4.60 m.

Povodenj je povzročila ogromno škodo. V Gaberju je vdrla v vsako hišo in preplavila vsa pritlična stanovanja. Okoli dveh ponoči je bilo stanje obupno. Ljudje so bili na strehah svojih malih hišic v velikanski nevarnosti in so obupno klicali na pomoč. Alarmirano je bilo vojaštvo in požarna bramba, ki sta z nadčloveško močjo reševala, kar se je rešiti dalo. Voda je podirala hleve in odnašala perutnino in prašiče. V obupu so ljudje dajali znamenja s strehi, ker klicev sploh ni bilo slišati. Voda je bobnela s tako silo, da je udušila vse klice na pomoč. Podirala je plotove in obzidja, iz stanovanj odnašala jedila, obleko in opravo, zajemala lesne zaloge in podirala vse ovire. Nasip pri Šmarjeti, katerega so postavili vojaki pred 14 dnevi, je voda predrila v dolžini 30 m, kar je nesrečo še povečalo.

Samo že tovarna Westen trpi ogromno škodo, ki gre v milijone in milijone. Ravnotako razni trgovci, katerim je voda v trgovinah vse blago pokvarila. Na progi pri Štorah je voda izpodjedla tir; železn. promet med Celjem in Mariborom je bil ustavljen. Veliko oseb je moralo v nedeljo zvečer dobesedno plavati, da so prišli domov. Pri tem se je zgodila smrtna nesreča. Neki slikarski pomočnik Vegunt je utonil. Hotel je iti ob treh zjutraj domov preko Dolega polja. Ker ni mogel iti peš, se je sskel in je hotel vodo preplaviti. Deroča voda pa ga je zgrabila in odnesla; utonil je v valovih.

V okolici Celja je narastla Voglajna v Štorah pri mostu tekom pol ure ob petih popoldne za 45 cm. Po peti uri se je vzdigovala kar vidoma, tako da je ob sedmih zvečer Voglajna preplavila že vse teharsko polje in je drla ob železniškem nasipu mimo Čreta, kjer se je razlila po vsem Čretu do Bežigrada prav do Celja, kjer je bila struga Voglajne ob pol osmih zvečer tudi že vsa preplavljena.

Vrtovi ob gostilni pri »Zel. travniku« so bili že vsi pod vodo in jedva se je videlo še obrobke plotov. Ker se je ob tem času kar naprej vlivalo iz oblakov, se je bližala katastrofa s hitrimi koraki. Proti 11. uri ponoči so bile v vodi vse vasi od Štor mimo Teharjev, kjer je posebno trpela elektrarna na Razdrtem in Turkov mlin z žago v Teharjih. Polja in travniki Teharčanov, posestnikov iz Čreta in deloma Bukovlaka, so uničena. Saj je že zadnja povodenj napravila po teh poljih nepregledno škodo. Ljudje so ves mesec julij odnašali s travnikov in njiv od Voglajne nanošen prod, ki ga je voda odnesla železniškemu nasipu. Danes je ves prod znova na njivah. Pridelkov sploh ne bo in tudi trave ne. Železniška proga pri Štorah je zopet močno izpodjedena. Obstaja nevarnost, da se železniški nasip na več mestih poruši. Progo so sicer začasno popravili, tako da se je promet vršil že lahko v ponedeljek zvečer, vendar morajo vlaki na poškodovanih mestih voziti skrajno previdno, samo s hitrostjo 5 km na uro.

Sedanja povodenj pomeni za Celje najhujšo katastrofo, katerega ga je kdaj zadela. Ljudstvo je obupano in čaka pomoči.

Povodenj v Prekiji.

Slovenskim goricam in Halozam poplava zopet ni prizanesla. Pesnica je preplavila celo dolino, ki izgleda kot veliko jezero; iznad vodne gladine molijo drevesa in strehe senjakov. Okolica Ptuja je zopet veliko trpela. Rogoznica je tako narastla, da je med Ptujem in Moškanjci tekla že čez železniško progo. Vsi potoki od Ptuja do Mure so prestopili bregove. Pri Pušencih je voda izpodjedla progo Ormož—Ljutomer ter za nekaj ur prekinila železniški promet.

Strašna nesreča vsled narastle Drave v Ormožu.

Preteklo nedeljo in ponedeljek je Drava vsled nalivov tako narastla, da letos še ni dosegla tolike višine. Od Maribora do Ptuja ni napravila sicer nobene velike škode, ker jo zajezujejo visoki bregovi, pač pa je začela preplavljati obrežje od Ptuja dalje. Pri Ormožu je v noči od ponedeljka na torek povzročila strašno katastrofo. Tekom ponedeljka je vodna gladina narastla, da take Drave niti najstarejši ljudje še niso videli. Zvečer je bilo še vedno opaziti daljno naraščanje vode, ki je prinašala seboj mnogo lesa in drugih predmetov, ki jih je odnesla iz gornje Dravske doline. Okrog polnoči pa je nastala katastrofa. Narasla voda je z vso silo pritiskala na obrežne naprave, trgala jezove in odnašala vse, kar se ji je stavilo v bran. Kmalu po polnoči so zaslišali obrežni prebivalci ob Dravi neko sumljivo ječanje, kmalu nato pa so se razlegali v temno noč obupni klici na pomoč. Prestrašeni so ljudje hiteli k Dravi. Voda je kar zaporedoma odtrgala tri mlince, in sicer Jeremičevega, Šefovega in Zdravčevega, ter pri nekem drugem mlinu pogonsko napravo. Jeremičev mlinar, ki je v mlinu prenočeval, se je radi močnega sunka zbudil in je šele tedaj opazil, da plava z mlinom vred že v sredini Drave. Začel je klicati na pomoč ter je skočil v vodo, da bi se s plavanjem rešil na obrežje. Toda deroči valovi so ga potegnili proti sredini, kjer ga je zajel vrtnec. Parkrat se je še slišal njegov klic na pomoč, potem pa je brez sledu izginil v mrzlih valovih. Odrngane mlince so valovi odnesli proti velikemu mostu. Radi silno narasle vode, ki je segala skoraj do vrha mostu, so plavajoči mlinci zadeli ob mostišča ter jih močno poškodovali. Bati se je, da se most ob nadaljnjem naraščanju Drave poruši. Radi sunka so se mlinska ogrodja zdrobila, kar je bila sreča, ker bi se sicer lahko pripetilo, da bi se most zajezil, kar bi povzročilo še večjo katastrofo. Najhujše so prizadeti posestniki, ki jim je voda odnesla mlince. Uničene so seveda tudi vse zaloge moke in žita, ki so se nahajale v mlinih. Škodo cenijo na blizu en milijon dinarjev. Tudi raznim drugim posestnikom ob Dravi je voda napravila večjo škodo.

V Mariboru in okolici je napravil naliv, ki je divjal v noči od sobote na nedeljo, precejšnjo škodo, ki se v mestu samem sicer ni občutila, ker so kanali vodo sproti odvajali v Dravo, pač pa je bila okolica precej preplavljena. Veliko škodo so napravili zopet plazovi, ki so se utrgali na mnogih krajih. Nevarno je narastla Drava ter dosegla največjo višino v letošnjem letu. Drava je morala v gornji Dravski dolini silno razsajati, ker je nosila voda dele mlinov, hloedov, lesa. V Mariboru so lovili les z čolni in posrečilo se je spraviti na suho cele kupe hloedov.

Tudi Sotla je s pritoki preplavila celo dolino med Podčetrtkom in Klanjcem. Škoda je zopet velika, ker je voda uničila tudi otavno košnjo.

NA KRANJSKEM.

poplava ni tako divjala, vendar poročajo iz mnogih krajev o veliki škodi, katero je povzročila. V okolici Ljubljane so prestopili potoki bregove ter preplavili več vasi. Najhujše je prizadeta Dolenjska. Vse vode so narastle in poplavile polja. Proga Ljubljana—Novomesto je bila popolnoma obkrožena z vodo.

Na Gorenjskem so se na mnogih krajih utrgali plazovi. Med Bohinjsko Belo in Sotesko je velikanski plaz zasul državno cesto. Vsled naglega padca temperature je začel po gorah padati sneg, tako da so vsi višje ležeči kraji pobeljeni.

Velika železniška nesreča pri Lazah.

V nedeljo se je okrog 5. ure popoldne zgodila pri postaji Laze pred Ljubljano težka železniška nesreča. Ko je

pridrvil dunajski brzovlak mimo visečega brega, se je vsled tresljajev lokomotive nenadoma utrgal temeljski plaz ter se vsul na lokomotivo. Z zemljo vred je padlo na stroj drevje, ki je prišlo med kolesa ter povzročilo iztirjenje. K sreči je strojevodja vlak še pravočasno zavril, tako da se je prevrnila samo lokomotiva, dočim so potniški vozi ostali nepoškodovani na progi. Stroj je padel par metrov globoko preko malega mostiča v jarek ter se popolnoma razbil. Kot po čudežu je ostal strojevodja nepoškodovan, kurjaču pa je upognjeno železje zlomilo nogo na dveh mestih. Železniško osebje je po nekaj urah očistilo en tir proge, tako da je bil promet zopet vpovstavljen.

Poplavljeni proge.

Od Pragerskega proti Zidanemu mostu je bila železniška proga na več mestih poplavljena. Tako nam poročajo iz Poljčan in iz Ponikve, kjer je bila proga po nekod močno v vodi. Istotako pri Sv. Juriju ob južni žel. in v Štorah. Pri Rimskih Toplicah je voda odnesla čuvajnico in telefonski aparat, radi česar je zelo pokvarjen telefonski vod. Tudi lokalna železnica Poljčane—Konjice je bila na več krajih preplavljena. Vsled peščenih naplavin je proga za promet nerabna. Proga je najbolj pokvarjena na novjšem delu med Konjicami in Zrečami. Mostovi so na več mestih pokvarjeni. Kakor je plaz potegnil med Zalogom in Lazami, tako tudi med postajama Zidani most in Hrastnik. Okrog polnoči so zapazili pri čuvajnici št. 557 to nesrečo, vsled česar je bil promet na obeh tirih začasno ustavljen. Istotako je zaostal promet tekom nedelje popoldne na progi Zagreb—Zidani most radi ogromne poplave pri Podusedu. — Savinjska proga je letos že drugič preplavljena. Zlasti v spodnjem delu je čisto pod vodo. Železniški promet je vsled močnih poškodb proge ustavljen. — Od nedelje popoldne sem je začel železniški promet sunkoma pešati. Najprvo se je zaustavil pri Podusedu vsled poplave, nato vsled železniške katastrofe pri Lazah in čez noč vsled plaza pri Hrastniku in potem vsled nadaljnjih poplav. Železniško osebje je bilo vso noč na delu, da so se preprečile večje nezgode in da je sproti čistilo proge. V ponedeljek je bil promet zopet vpovstavljen.

Zaključek.

Splošno mnenje je, da je letos v Sloveniji, zlasti na Štajerskem, škoda radi deževja in poplav večja, nego v Banatu. Tam so že pred poplavo pospravili žito, koruzi pa voda ne more škodovati. Škoda je povzročena edino na človeških bivališčih in na živini. Voda polj ne zasipuje s prodcem, pač pa odlaga na njih blato, ki je najboljši gnoj. Drugače pa je v Sloveniji. Senena košnja je uničena, isto preti otavi in kmetje bodo morali prodajati živino pod ceno, ker je ne morejo prehraniti. Živinoreja bo s tem za leta prizadeta. Žito je po večini zgnilo na polju, enako tudi krompir. Vinogradniki letos žalostno ogledujejo redko grozdje z drobnimi jagodami; niti pridelovalnih stroškov ponekod ne bodo kriili. Polja in travnike je voda zasipala s prodom, plazovi so napravili ogromno škodo. Posledice tega se bodo poznale še leta, dočim bodo v Banatu prihodnje leto polja še boljše obrodila in kmetom bo letošnja škoda stotero povrnjena. — V Banatu bo vlada odpisala svojim volilcem davke, dobili bodo podpore; Slovenija bo pa zato občutila še hujši pritisk davčnega vijaka in vršijo se nabiralni dnevi, pa ne za naše poplavljenca, pač pa se bo poslal denar v Beograd.

NESREČE VSLED POPLAVE NA HRVATSKEM.

Voda uničila rudnik.

V Ivancu v Slavoniji je neurje povzročilo ogromno nesrečo. Voda je vdrla v tamkajšnji rudnik in ga zalila. K sreči se je to zgodilo v nedeljo zvečer, ko v rudniku ni bilo rudarjev, sicer bi okrog 200 delavcev postalo žrtev nalivov. V rudniku so bili samo trije delavci, ki so vzdruževali naprave za sesanje zraka. Posrečilo se jim je, da so skozi zračne cevi ušli gotovi smrti. Voda je lila v rudnik s takim ropotom, da je bilo slišati padanje vode več kilometrov daleč. V rudniku je poginilo tudi več konj, ki so prevajali hunte. Škoda je ogromna, ker bo po mnenju strokovnjakov treba tri mesece napornega dela, da bode rudnik očiščen. Ogromne mase vode bodo morali z električnimi in parnimi sesalkami izžepati. Ni pa izključeno,

Navodila za kmetske dneve.

Udeležencem kmetskih dnevov v Mariboru! Ne pozabite dati izkaznice žigosati, da ste se kmetskih dnevov res udeležili!

Polovično vožnjo ima le tisti, ki se od domače postaje odpelje, ne pa če bi peš prišel v Maribor in se potem za polovično ceno peljal domov, kar so nekateri vprašali, če velja. Karto in legitimacijo je treba dati žigosati na odhodni postaji.

Reditelji, ki imajo poseben znak, je nujno potrebno ubogati in jim ne ugovarjati. Enako te reditelje vprašajte za pojasnila, če bi česa želeli izvedeti.

Zastavonošem! Zbirališče za zastave je v šoli IV Samostanska ulica. Zastave naj bodo vsaj do 8. ure tukaj na mestu!

Glede prehrane za nedeljo naj si udeleženci samo poskrbijo. Prosimo le toliko, da se držijo tegale navodila: Oni, ki so iz ptujске in prekmurske strani, naj poiščejo one gostilne, ki so od frančiškanske cerkve do glavnega kolodvora. Oni s celjske strani gostilne od frančiškanske do stolne cerkve in do Glavnega trga. Udeleženci iz Dravske doline in s Pohorja pa gostilne od Glavnega trga po ostalih ulicah in magdalenskem predmestju. Ako se udeleženci tega navodila držijo, ne bo na enem mestu prevelikega navala. Priporočamo pa pred vsem gostilne, ki so na naše liste naročene!

Na skupnih prenočiščih se je strogo ravnati po hišnem redu. Pri vsakem prenočišču je reditelj, oziroma rediteljica, ki skrbi za red.

Poročila S. L. S.

Shodi poslana Vlad. Pušenjaka. V nedeljo, dne 15. avgusta, po rani sv. maši shod v Škalah, popoldan ob dveh v restavraciji Rak Ed. v Velenju zborovanje rudarjev, istotam ob petih popoldan sestanek obrtnikov in trgovcev. Na vseh shodih poročila poslanec Vlad. Pušenjak. — V nedeljo, dne 22. avgusta, ob 10. uri predpoldne velik okrajni politično-gospodarski tabor pri Sv. Frančišku v Savinjski dolini. Govori načelnik SLS dr. Anton Korosec in drugi poslanci. Popoldne istotam seja vseh krajevskih organizacij SLS v okraju Gornji grad. — V nedeljo, dne 29. avgusta, po drugi sv. maši shod na gori Urški. Poročila poslanec Vlad. Pušenjak in drugi.

Shod Slovenske Ljudske Stranke na Dobrni. Dasiravno je lilo, kakor iz škafa, vendar se je shoda SLS na Dobrni v nedeljo, dne 8. avgusta, v društveni dvorani udeležilo več sto mož in fantov. Shod je otvoril in vodil predsednik krajevne organizacije SLS g. Pušnik, ki je dal besedo govorniku narodnemu poslancu g. Franju Zebotu, kateri je došel namesto v Beogradu zadržanega domačega poslanca dr. Hodžarja. Govornik je v poljudni besedi z mnogimi šaljivimi in resnimi primerami raztožil ljudstvu sedanji žalostni politični in gospodarski položaj, katerega so zakrivali trije bratci ali tički: Pašič, Pribičević in Radič. Nad eno leto so že Radičevci s Pučjem vred na vladi, a vsak dan je slabše, davki vedno večji. Radič se je zapisal in zvezel s Pašičem in njegovimi veselbi. Od tod vsa nesreča. To je ravno tako, kakor če se kdo zapiše hudču! Dobrnčani ne bodo sledili onim zaslepljenem pri Novicerevi, Vitanju in drugod, ki še danes gredo z Radičem min njegovimi kmetskimi zapejivci. Shod je izrekel popolno zaupanje in zahvalo Jugoslovanskemu klubu. Po shodu je ostal poslanec v razgovoru z zborovalci. Nato se je vršila zaupna seja krajevnega odbora SLS.

Naša društva.

Orlovski odsek Sv. Lovrene v Slov. gor. ima svoj I. javni nastop dne 29. avgusta po večernicah na Kovačevem dvorišču. Na sporedu so telovadne točke članov in naraščaja, govor, deklamacije ter bogati srečolov. Sodeluje godba na pihala. Vsi prijatelji orlovstva iskreno vabljeni! Bog živi!

Sv. Vid pri Ptuj. Prosvetno društvo Sv. Vid pri Ptuj je imelo dne 4. julija svoj redni občni zbor. Ob tej priliki je društvo priredilo igro v treh dejanjih »Ljubezen Marijinega otroka«. Pred igro je nastopil tamburaški zbor, po igri pa pevski zbor. — Če se ozremo nazaj do početka našega društva, moramo priznati, da je v tej kratki dobi dveh let zelo napredovalo. Društvo je bilo ustanovljeno leta 1924 in ima zahvaliti za svoj postanek č. g. J. Presnik, tedanjemu kaplanu, ki je vse moči posvetil društvenemu delu.

Gasilno društvo Rožiški vrh—Stanetinci priredi v nedeljo, dne 22. avgusta javno tombolo pri g. Pergec v St. Jurju ob Ščavnici. V slučaju slabega vremena se vrši tombola 29. avgusta. Čisti dobiček je namenjen za nabavo nove brizgalne. K obilni udeležbi vabi novoustanovljeno društvo.

Orlovski odsek Sv. Jurij ob Taboru priredi dne 19. septembra javno telovadbo v Ojstriški vasi na vrtu g. Alojza Čuček. Natančen spored sledi. Sosledna društva se prosijo, da ne priredijo ta dan kakšne prireditve.

Celjsko orlovsko okrožje naznanja vsem odsekom in krožkom, da se vrše tekme mladcev v nedeljo, dne 15. avgusta, ob 10. uri dopoldne na travniku pri Sv. Maksimilijanu. Skušnja celokupnega naraščaja za nastop v nedeljo, 15. avgusta, ob 3. uri popoldne na istem prostoru pa se vrši ob 9. uri dopoldne. Ob koncu telovadbe se vrši stafetni tek mladcev ter je kot častna darilo za prvenstveni odsek določen orlovski rog A (trobenta). Bog živi!